

academische
werkplaats limburg
ouderenzorg

De onafgebroken evolutie van de ouderenzorg vereist verbreding en verdieping van de ouderengeneeskunde

Prof. dr. Jos Schols
Universiteit Maastricht
20 sept. 2024

Inhoud

Ouderenzorg in de toekomst.

Specialisme ouderengeneeskunde moet verbreden en verdiepen!

Generalist - Specialist - ???

Verbreiding en verdieping moeten alle specialisten ouderengeneeskunde sterker maken!

Ontwikkelingen in de ouderenzorg...

**Van oude
structuren,**

**de dingen die
voorbijgaan:**

**1963/-97 WBO
1966 ZFW
1968 AWBZ
2006 ZVW
2015 Wlz + WMO**

Ontwikkelingen in de ouderenzorg...

**Van oude
structuren,**

**de dingen die
voorbijgaan:**

**1900 Kruiswerk
1950 Gezinszorg
1990 Thuiszorg
1968 Verpl.h. (1990)
2015 Wijkvpl. terug
2015 Verz.huis exit**

**1990 Erkenn. VH GK
2009 VHA wordt SO**

Ontwikkelingen in de ouderenzorg...

**Van een sterk
gemedicaliseerde
ouderenzorg...**

**Naar een
genormaliseerde
ouderenzorg,
gekenmerkt door
vermaatschappelijking
en passende medische
zorg...**

Ontwikkelingen in de ouderenzorg...

**Ander
mensbeeld van
de oudere**

**Maakt oudere
partner in de
zorg....**

Ray Charles

From *Frailty* towards *Frailty-Resilience balance model*

F. Mercury

Een passende, toekomstbestendige, inclusieve en duurzame ouderenzorg heeft de volgende elementen:

- Ouderenzorg vindt primair plaats in de community naar het aangepaste motto van 'it takes a village to take care of (frail) older people';
- De woonomgeving kan variëren van een eigen huis en allerlei (geclusterde) levensloopbestendige woonvormen tot een passende verpleeghuisvoorziening, zeker bij hoog-complexe problematiek en voor LVHC doelgroepen;
- De leefomgeving is seniorfriendly, seniorsafe en daagt uit tot healthy aging en sociale participatie; kortom happy aging;
- Het sociale netwerk van de oudere wordt passend gefaciliteerd;
- Technologische ontwikkeling en digitalisering groeien mee met de digitale competenties van ouderen en professionals;
- Professionals uit het sociale domein en zorgdomein haken passend in als de oudere en diens omgeving dit echt nodig hebben; intensiteit en haalbaarheid van formele zorgondersteuning worden besproken, gerealiseerd en geëvalueerd en ook wordt bepaald of uiteindelijk verpleeghuisopname noodzakelijk is;
- Professionals uit het sociale domein en zorgdomein zijn natuurlijke partners; ze werken afhankelijk van de hulpvraag, in wisselende samenstelling, laagdrempelig en geïntegreerd samen én maken gebruik van moderne communicatietechnieken;

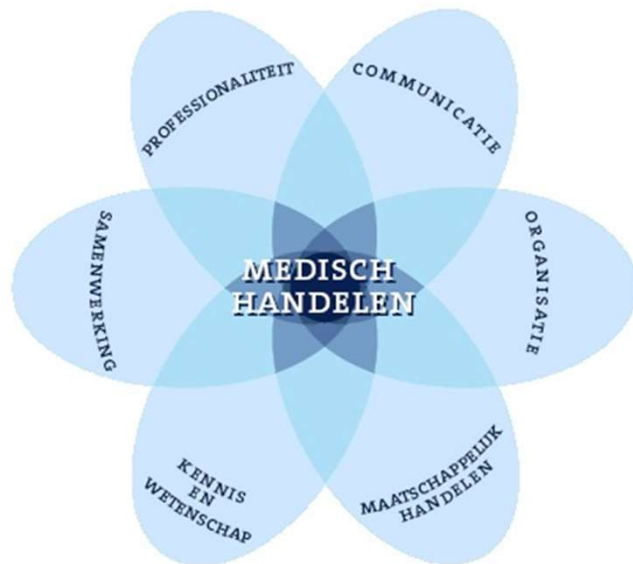
- Er is een monitoringstrategie om ouderen die uit balans zijn tijdig op te sporen, met bijzondere aandacht voor risicogroepen;
- Bij ouderen die kwetsbaar zijn of reeds een complexe zorgvraag hebben, moet voorkomen worden dat ze onnodig in het ziekenhuis terecht komen. Dat kan door locoregionaal mogelijkheden voor tijdelijke observatie, opvang, herstel en geriatrische revalidatie te realiseren die ook toegankelijk zijn met bypassing van het ziekenhuis;
- Kwetsbare ouderen en/of ouderen met multimorbiditeit, die electief naar het ziekenhuis verwezen worden, moeten daar een zo kort mogelijke, niet gefragmenteerde maar geïntegreerde medisch specialistische zorg krijgen;
- Kwetsbare ouderen en/of ouderen met multimorbiditeit, die niet-electief, vaak via de SEH naar het ziekenhuis verwezen worden, moeten na goede triage bij voorkeur vervolgzorg krijgen buiten het ziekenhuis in locoregionale voorzieningen voor tijdelijke observatie, opvang, herstel en geriatrische revalidatie.
- Dit alles kan alleen door lokaal en regionaal samen met alle betrokken actoren passende oplossingen te zoeken en zal gefaciliteerd moeten worden door een goede netwerkorganisatie én door een passende, niet gefragmenteerde netwerk financiering.

Specialisme ouderengeneeskunde moet verbreden en verdiepen!

- SO wordt echte 'community geriatrician'
- SO van het verpleeghuis wordt SO van de wijk of dorp waarin ook een verpleeghuis staat....
- SO treedt binnen in het rijk van de zorgvrager en diens immateriële omgeving. Voorheen werkte de SO voornamelijk in een 'gehospitaliseerde omgeving'...
- Context wordt dus veel breder; het 'medische' **bepaalt** het leven niet maar **ondersteunt** het leven; er is immers meer dat bijdraagt aan betekenisvol leven!
- 'Gespecialiseerde 24 uren zorgomgeving' alleen voor HC en LVHC cliënten.

Onze Canmeds competenties extra op de proef gesteld!

- **Het specialisme ouderengeneeskunde is geen vak voor 'watjes'...**

Kenmerken SO blijven overeind; echter *hogere eisen* én *expressie in bredere context*

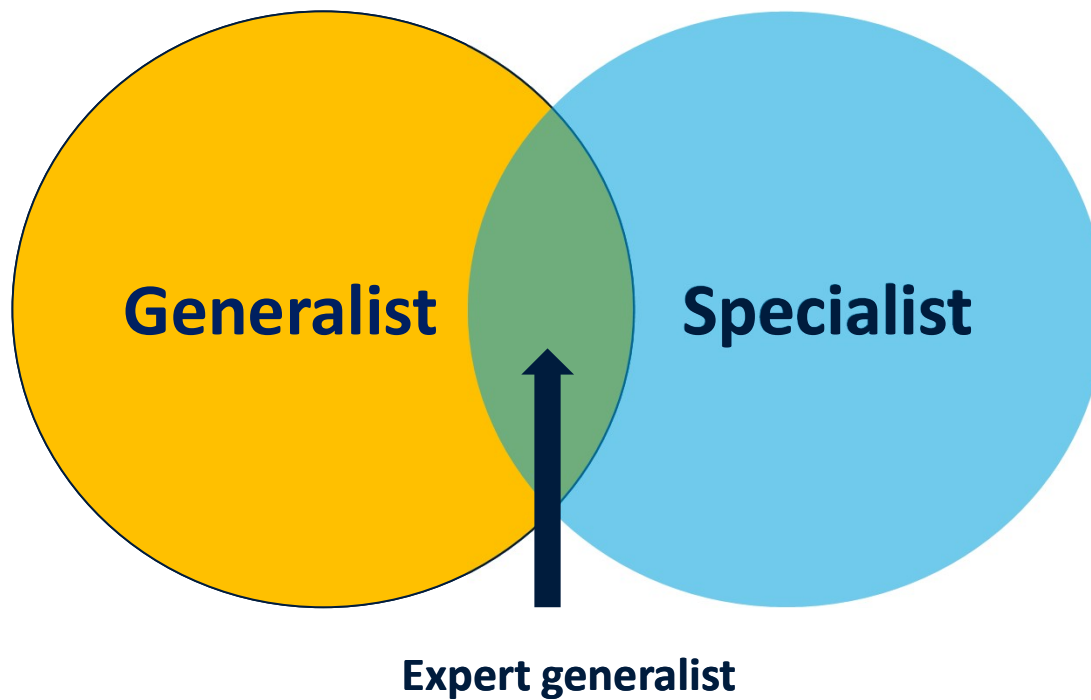

- De specialist ouderengeneeskunde verbindt medisch-geriatrische deskundigheid met deskundigheid op het gebied van zorgdiagnostiek, zorgprognostiek en zorgmanagement. Het vakgebied kenmerkt zich door een integrale wijze van kijken naar de patiënt en zijn/haar zorgsysteem, met inachtneming van diens huidige toestand, voorgeschiedenis, persoonlijkheid en ook sociale en materiële omgeving. Niet alleen de ziekten, maar vooral de gevolgen van die ziekten voor de functionele autonomie, sociale participatie en de kwaliteit van leven van de oudere in relatie tot diens zorgsysteem bepalen de focus van deze benadering.
- *Advance Care Planning* en *Shared Decison Making* zijn essentieel, want het gaat om “leven toevoegen aan de dagen in plaats van dagen aan het leven”!

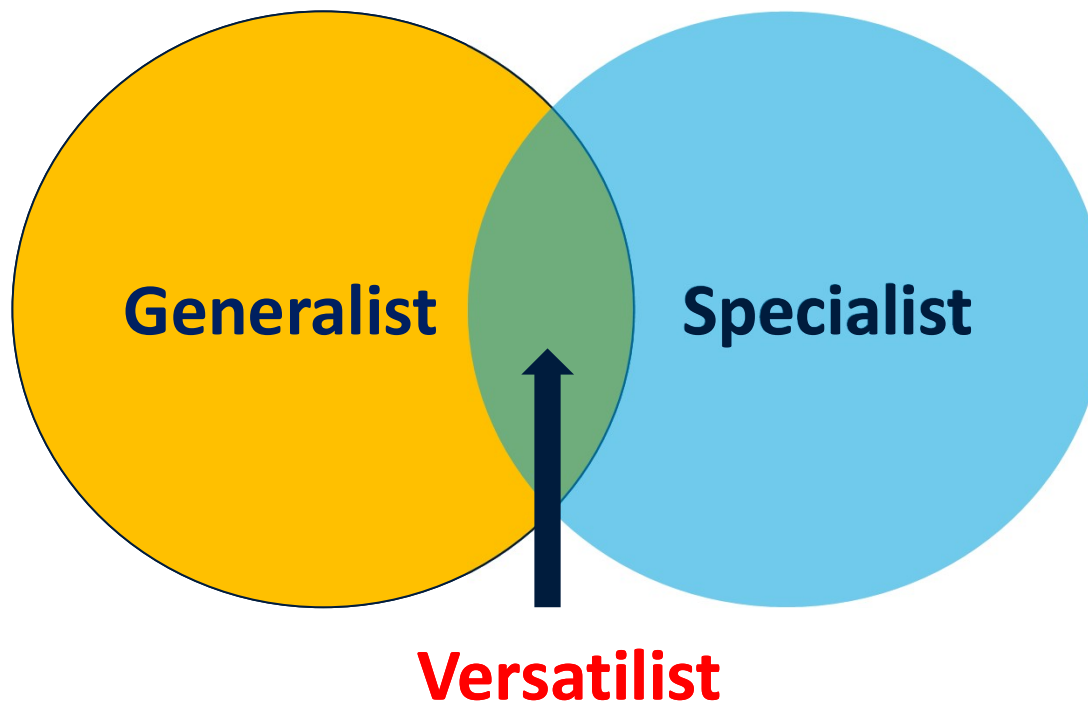
SO.....: Generalist - Specialist - ???

Generalist - Specialist - ???

Generalist - Specialist - Versatilitist

Verbreiding en verdieping maken de SO tot VERSATILIST

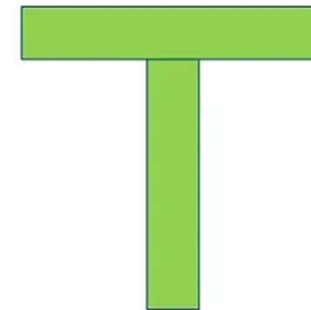
Specialist
i-shaped

**Grote expertise in
specifieke
domeinen**

Generalist
no-shaped

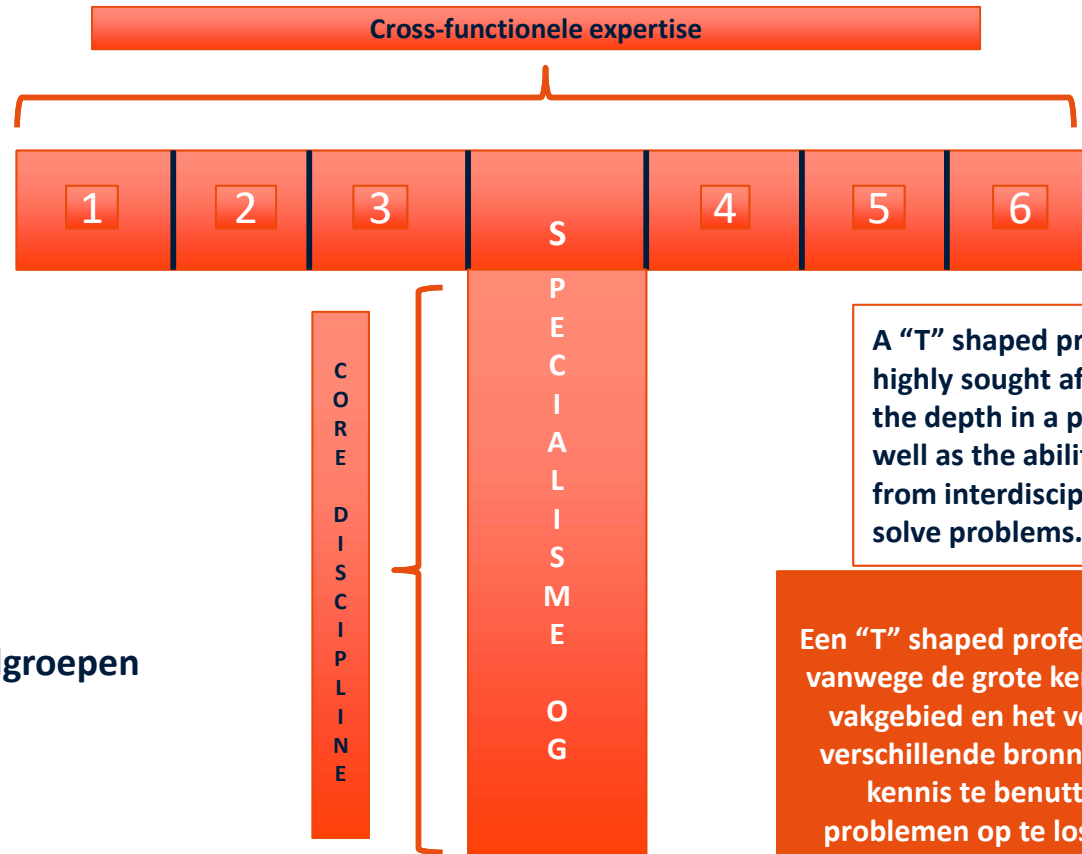
**Brede kennis op
vele gebieden**

Versatilist
t-shaped

**Grote kennis op één
gebied, maar ook brede
kennis over andere
disciplines heen**

Het versatiele specialisme ouderengeneeskunde

Kaderopleidingen:

1. Psychogeriatric
2. Geriatrische Revalidatie
3. Palliatieve zorg
4. Opleiden
5. Geïntegreerde eerstelijns Ouderengeneeskunde

6. Expertise LVHC doelgroepen

A “T” shaped professional is highly sought after because of the depth in a particular field, as well as the ability to borrow from interdisciplinary areas to solve problems.

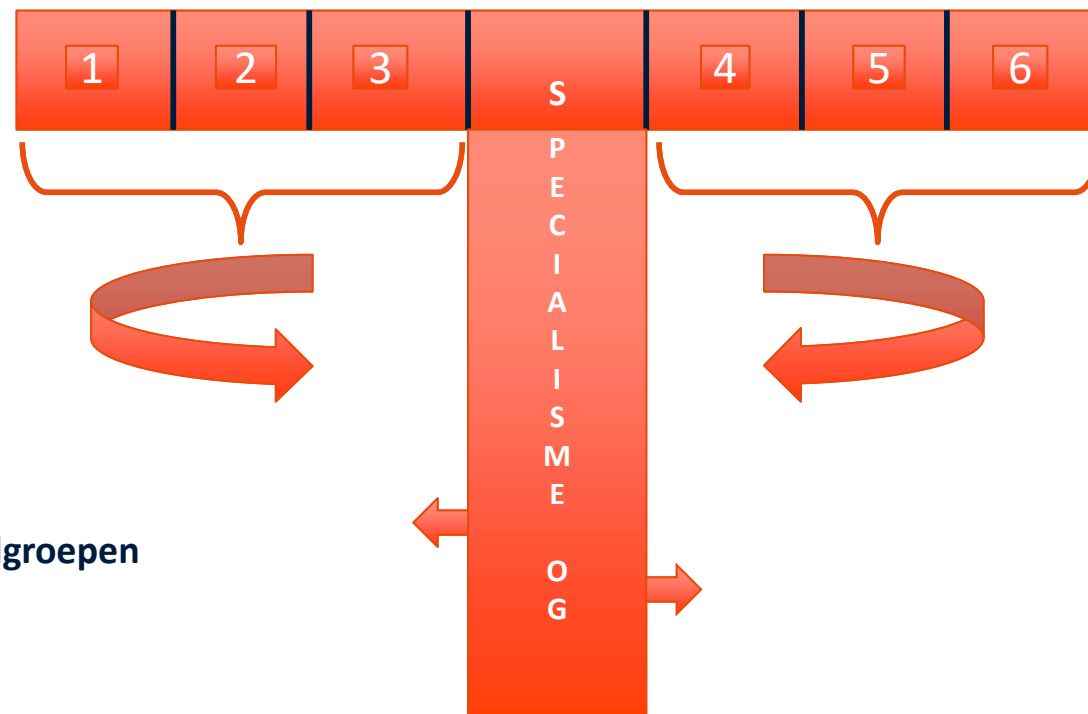
Een “T” shaped professional is zeer gewild vanwege de grote kennis van een bepaald vakgebied en het vermogen om vanuit verschillende bronnen interdisciplinaire kennis te benutten om complexe problemen op te lossen en daarmee de gewenste diepgang te creëren.

Het versatiele specialisme ouderengeneeskunde wordt door verbreding en verdieping steeds completer...

Kaderopleidingen:

1. Psychogeriatric
2. Geriatrische Revalidatie
3. Palliatieve zorg
4. Opleiden
5. Geïntegreerde eerstelijns Ouderengeneeskunde

6. Expertise LVHC doelgroepen

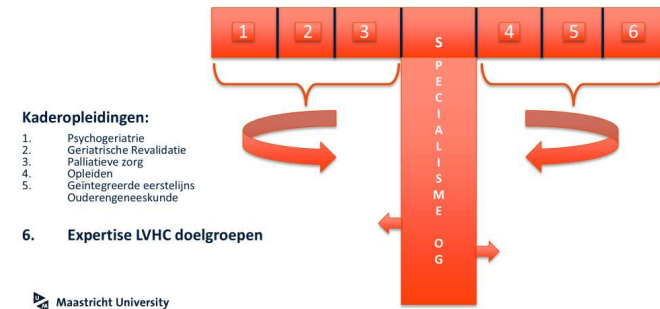

Het versatieve specialisme ouderengeneeskunde

- Verbreiding** van de core discipline door respectievelijk verbreding van de context en innovatie van de medische bedrijfsvoering en ontwikkeling + implementatie van digitalisering en technologie....

Het versatieve specialisme ouderengeneeskunde wordt door continue intrinsieke + 'extrinsieke' verdieping en verbreding steeds completer...

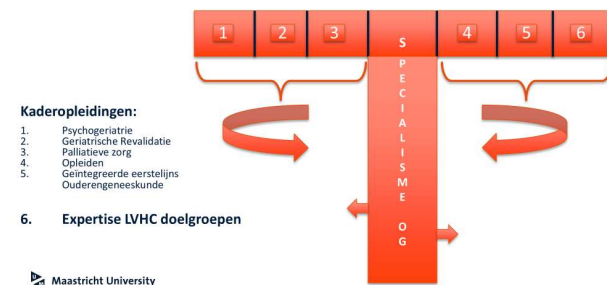
Het versatiele specialisme ouderengeneeskunde

II. 'Extra' verdieping door bevruchting vanuit kader-expertises en know-how vanuit LVHC doelgroepen...; bijvoorbeeld:

- Vanuit **GRZ (Kortdurende Zorg)**: kennis over assessment en triage en over wat er thuis allemaal kan....
- Vanuit **PG en LVHC doelgroepen**: kennis over omgaan met uitdagend gedrag en over aanpassingen van leefomgeving...
- Vanuit **Palliatieve zorg**: kennis over ACP, over hoe om te gaan met moeilijk te behandelen pijn en benauwdheid...
- Vanuit kaderexpertise **Eerstelijns**..... hoe beter om gaan met transitie van verpleeghuiszorg naar zorg thuis; hoe zorg afstemmen met andere professionals buiten verpleeghuis...
- Vanuit kaderexpertise **Opleiden**... hoe versterken van de vakgroep, intervisie en lifelong learning...

Het versatiele specialisme ouderengeneeskunde wordt door continue intrinsieke + 'extrinsieke' verdieping en verbreding steeds completer...

Continual learning is the price of versatility!

- Versatilisten leren hun leven lang en passen zich daardoor sneller aan veranderingen in de ouderenzorg aan dan anderen.
- De vervolgopleiding moet daartoe steeds mee evolueren; dus ook verbreden en verdiepen.
- Het onderzoek in de ouderengeneeskunde moet eveneens verbreden en verdiepen.

Onderwijs en
Onderzoek over
ouderenzorg en
ouderengeneeskunde
blijven onmisbaar!

Proeven aan deze versatiele
ouderengeneeskunde
betekent in Michelin-termen
proeven aan een vak met
een ster, dat een evident
zichtbare plek verdient in
elke opleiding
geneeskunde.... Een vak dat
voor jonge artsen naar meer
smaakt en hen daardoor het
vak intrekt!

Carlos Santana

Verbreding en verdieping moet alle specialisten ouderengeneeskunde sterker maken!

- SOs als versatilisten zijn vaardig op verschillende gebieden, in staat om toekomstige trends te spotten en bedreven in het snel bijscholen om te voldoen aan de veranderende vraag naar ouderenzorg.
- SOs als versatilisten bouwen synergieën tussen organisaties en professionals op en faciliteren een snellere adoptie van innovaties en nieuwe technologieën. Ze spotten nieuwe trends en verdiepen de interdisciplinaire aanpak.

Naar Hannah Rose, nesslabs.com en Cynthia Schenk

De SO als versatelist is echt toekomstproof...

- De specialist ouderengeneeskunde als versatelist is ondernemend, creatief en innovatief, schuwt niet om hard te werken, kan taken delen en verdelen met anderen, kan echt interdisciplinair samenwerken én kan vanuit eigen kracht en assertiviteit zeggenschap afdwingen?

De SO als versatelist zeker toekomstproof...

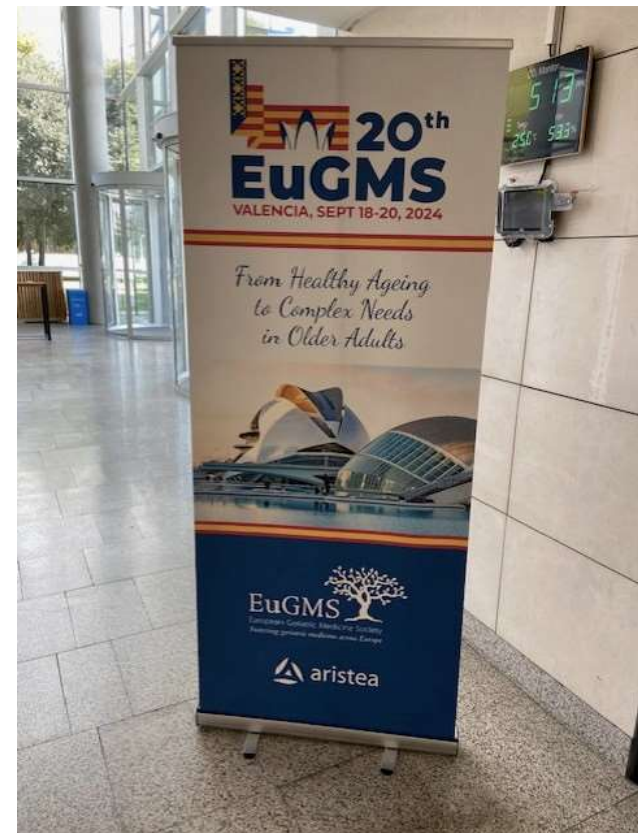
- Als versatiele specialisten ouderengeneeskunde zich in de dagelijkse zorg dan ook nog eens allemaal gedragen zoals ze dat in het normale leven thuis ook doen én dus oog blijven houden voor wat er in het normale leven echt toe doet..... dan zijn ze pas echt goud waard in de ouderenzorg....
- Ik wens alle specialisten ouderengeneeskunde toe dat ze zo'n versatiele SO worden!

Conclusie:

- De specialist ouderengeneeskunde als versatelist is veelzijdig, wendbaar en vanuit de basis bij uitstek een ambassadeur van zinnige zorg, tegenwoordig passende zorg genaamd.

Ook internationale erkenning!

- VERENSO PER 1-1-2025
FULL MEMBER VAN EUGMS

**De ultieme
versatelist.....**

Geen ivoren toren idealist en betweter.....

Ja hoor..., Raymond Koopmans

Bevlogen
professional in
hart en nieren!

Founder van het
Ultieme **K**oopmans
Onderzoeks**N**etwerk -
UKON

Kenmerken van de kleurrijke versatilist Koopmans:

Raymond, wetenschapper en dokter

Je DNA..., je Dagelijkse Natuurlijke Attitude was dat je steeds passende oplossingen wilde zoeken voor wetenschappelijke en klinische problemen....

Hoe helpen we je om los te komen van dit DNA nu er voor jou een nieuw tijdperk aanbreekt en je je zinnen moet verzetten?

Een versatelist is wendbaar...

Maak je niet meer te druk over 'nieuwe klinische en wetenschappelijke problemen' want realiseer je:

Voor elk probleem
is al een oplossing,
of je die nu kent of niet.

Versatelist Koopmans is ook wendbaar in zijn privéleven en vindt nieuwe balans!

Boven je oude zelf
uitstijgen is afdalen
naar de diepte om te
kunnen transformeren
naar een vorm die
NU bij je past

- inspire -

Raymond,

Complimenten voor hetgeen je hier in Nijmegen met je team hebt opgebouwd en dank voor je betekenisvolle bijdrage aan het specialisme ouderengeneeskunde!

Het ga je goed!